

„АНАЛИЗА FADN ПОДАТАКА У ФУНКЦИЈИ УНАПРЕЂЕЊА ЕКОНОМСКИХ АКТИВНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА“

Организатор семинара: Пољопривредни факултет Нови Сад - Департман за економику пољопривреде и социологију села

Финансијер семинара: Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине

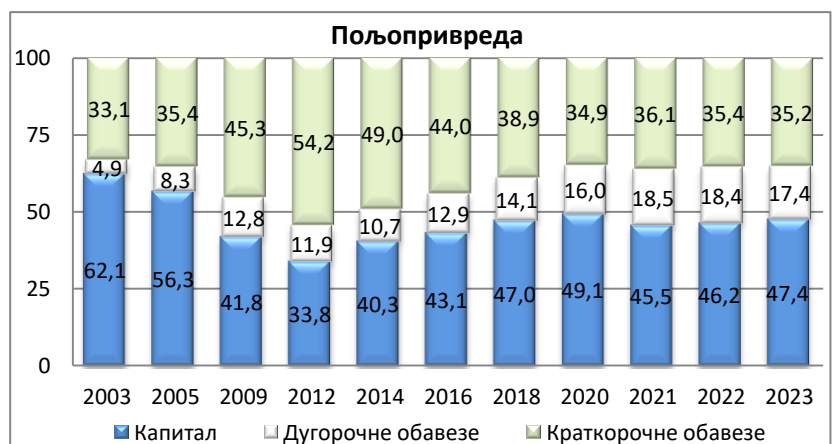

На Пољопривредном факултету у Новом Саду у оквиру Департмана за економику пољопривреде и социологију села, 28 новембра 2024. године, одржан је едукативни семинар под називом: „Анализа FADN података у функцији унапређења економских активности пољопривредних газдинстава“. Семинар је одржан под покровитељством Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство које је доделило средства организатору на основу Конкурса за доделу средстава за одржавање научно стручних активности у области пољопривреде и руралног развоја у 2024. години у АП Војводини. Учесници семинара били су студенти четврте године Агроекономије на Пољопривредном факултету, чланови Катедре за економику пољопривреде и други гости.

Након отварања и поздравних речи од стране доц. др **Миреле Томаш Симин**, шефице Катедре за економику пољопривреде и проф. др **Вељко Вукоја**, организатора скупа, прешло се на едукативна предавања.

Прво излагање на тему: „Израда редовних агроекономских анализа профитабилности пословања пољопривредних предузећа“ имао је др **Вељко Вукоје**, редовни професор на у.н.о. Рачуноводство и економика пољопривредних газдинстава на Пољопривредном факултету у Новом Саду. Проф. др Вељко Вукоје је у свом излагању истакао да је неопходно успоставити јединствен систем рачуноводственог информисања за све субјекте у агросектору (пољопривреда и прехранбена индустрија). Искључиво научно утемељене анализе могу представљати поуздану информациону основу органима одлучивања на различитим нивоима у циљу доношења правовремених и квалитетних одлука у вези са пољопривредном производњом. Презентовани индикатори успеха и финансијске структуре указују на веома низак ниво финансијских перформанси пољопривредних и предузећа из области прехранбене индустрије.

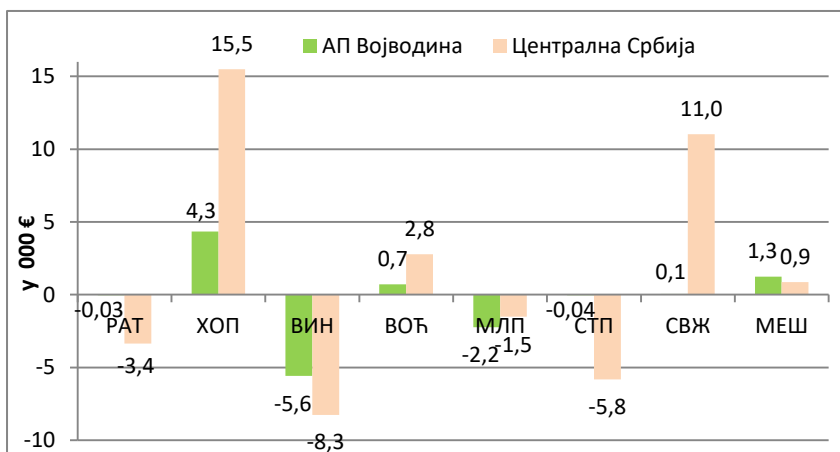
Посебно, ако се имају у виду веома респектабилни природни, техничко-технолошки, људски и други ресурси којима АП Војводина располаже. Стопа задужености пољопривредних предузећа и даље је релативно висока (52,6%), иако је присутна тенденција смањења стопе у периоду од 2011. године. Код прехранбене индустрије ситуација је нешто другачија. Забележена је нешто већа стопа задужености од

58,1% уз приметну константу раста задужености у односу на почетну 2003. годину. Бројни су разлози неповољне ситуације у пољопривредним и предузећима из области прехранбене индустрије АП Војводине. Професор издваја неповољне паритете цена производа и инпута, релативно низак ниво субвенција, отежан пласман на инострана тржишта услед ригорозних стандарда квалитета, слаба ценовна конкурентност, правне препреке за пласман на традиционална тржишта у окружењу.

Др **Мирела Томаш Симин**, доцент на у.н.о. Аграрна економија и рурални развој на Пољопривредном факултету у Новом Саду, одржала је презентацију на тему: „Значај органске производње у контексту унапређења економских резултата пољопривредних газдинстава“. Произвођачи органске хране креирају додајну вредност кроз квалитет и сертифициване производње, што доприноси њиховој профитабилности. Органска производња, како је истакла доц. др Мирела Томаш Симин, подразумева мање издатке за хемијска средства, док су цене финалних органских производа које се постижу на тржишту значајно веће. Наведено доприноси унапређењу економских резултата пољопривредних газдинстава који се баве органском производњом, уз минимизацију негативних ефеката на животну средину.

Др **Александар Миљатовић**, асистент на у.н.о. Рачуноводство и економика пољопривредних газдинстава на Пољопривредном факултету у Новом Саду имао је излагање на тему: „Анализа остварене економске и предузетничке добити пољопривредних газдинстава“. Економска добит, за разлику од предузетничке добити, обухвата и вредност опортунитетних трошкова фактора производње, што је чини бољим индикатором успешности пословања породичних пољопривредних газдинстава. Газдинства

специјализована за хортикултуру и повртарство и узгој свиња и живине остварују највеће просечне вредности економске добити у РС. Изузев њих, остали типови производње бележе знатно скромније резултате, што је посебно изражено у групи малих газдинстава (до 25.000 евра стандардне вредности производње). Евидентно је да у групи малих газдинстава бројни типови пољопривредне производње бележе економске губитке. Ситуација је овде нешто боља у АП Војводини, међутим и даље далеко од повољне. Управо због тога потребно је радити на економском оснаживању малих газдинстава кроз: подстицање удруживања, редовну исплату субвенција и премија, подизање нивоа техничке опремљености и друге мере.

Последње, излагање имала је др **Катарина Ђурић**, редовни професор на у.н.о. Аграрна економија и рурални развој на Пољопривредном факултету у Новом Саду, на тему: „Диверзификација економских активности пољопривредних газдинстава као мера аграрне политике“. У својој презентацији истакла је да искуства Европске уније показују позитиван утицај диверзификације на све три димензије одрживог руралног развоја: економску, социјалну и еколошку. Значај диверзификације економских активности огледа се у стабилнијем доходу пољопривредних газдинстава, расту запослености, приливу радно-активног становништва у рурална подручја и сл. У Републици Србији је релативно ниска стопа диверзификованости пољопривредних газдинстава, што имплицира да креатори аграрне и политике руралног развоја требају интензивирати мере усмерене на диверзификацију и прилагодити их развојним потенцијалима и специфичностима наше земље.

По завршетку едукативног дела, подељени су сертификати о похађању семинара. Учесници семинара су се разишли у нади да ће се и наредних година наставити традиција окупљања овим поводом.